

ARAF 180. ÂYETİN TEFSİRİ (3)

(...düenden devam)

Temâm'ın Fevâid'inde Ebû Tâhir'in, İbn es-Serh, Hibbân ibn Nâ-fi' yoluyla aktardığı rivâyete göre, Süfyan ibn Uyeyne

n,
"Allah'ın doksan dokuz ismi vardır"

, hadîsinde sayılan isimleri Kur'ân'

dan çıkarması istenmiş. Bunu yapacağına söz veren Süfyan, gecikince Ebû Zeyd

'e gitmişler. Ebû Zeyd

, bu isimleri Kur'ân

'dan çıkarmış. Sonra Ebû Zeyd

'in bulduğu isimler Süfyan'a arz edilince: "Evet, işte onlar budur." demiş.

"Ca'fer ve Ebû Zeyd'in tesbitlerine göre bu isimlerin beşi Fâti-ha'dadır: (Allah, Rabb, er-Rahmân, er-Rahîm, Mâlik

Bakara'da olanlar: (

Muħîṭ, Kadîr, Hakîm, 'Aliyy, 'Azîm, Tevvâb, Ba'îr, Velî, Vâsi', Kâfi, Ra'ûf, Bedî', Şâkir, Vâhid, Semî', Kâbî, Bâsiṭ, Ḥayy, ayyûm, Ğaniyy, Ḥamîd, Ğafûr, 'Alîm)dir. Ca'fer-i Sâdık bunlara:

(İlâh, arîb, Mucîb, 'Azîz, Na'îr, Kaviyy, Şedîd, Serî', abîr)i de ilâve etmiştir. Âl-i 'İmrân

'da onları: (Vahhâb, Kâim)dir. Ca'fer-i Sâdık: (Bâ'îş..., Mün'im, Mutefa'il) isimlerini de ilâve etmiştir. Nisâ

Sûresindekiler: (Raķîb Ḥasîb, Şehîd, Muķîṭ, Vekîl)dir. Ca'fer ('Aliyy, Kebîr)i de eklemiş, Süfyan da ('Afuvv)u ziyâde etmiştir. En'âm

Sûresinde olanlar: (Fâtîr, âhir)dir. Ca'fer (Mumîṭ, Ğafûr, Burhân), Süfyan da (La'îf, abîr, âdir)i ilâve etmiştir. A'râf Sûresindekiler: (Muhyî, Mumîṭ); Enfâl

'dekiler: (Ni'me'l-Mevlâ ve Ni'me'n-Na'îr); Hûd'dakiler: (Ḥafî, Mecîd, Vedûd, Fa'alun limâ

yurîd)dir. Süfyan Hûd'da: (arîb, Mucîb) isimlerini de ilâve etmiştir. Ra'd'dakiler: (Kebîr, Mute'âl),

İbrâhîm'deki: (Mennân)dir. Ca'fer İbrâhîm'de (âdik, Vârîş) isimlerinin bulunduğunu da

söylemiştir. Hicr'de: (allâk); Meryem'de (âdik, Vârîş), Ca'fer'e göre bunun yanında (Ferd) de

vardır. Tâhâ'da yalnız Ca'fer'e göre (Ğaffâr) vardır. Mûminûn'da (Kerîm), Nûr'da (Ḥakk, Mubîn)

vardır. Süfyan (Nûr) ismini de bulmuştur. Furkan'da (Hâdî), Sebe'de (Fettâh), Zümer'de ('Âlim)

vardır. Yalnız Ca'fer'e göre Mûmin(Ğâfir)'de (Kâbilin Zî' - avl, Refî') vardır. Süfyan (Şedîd)i

ilâve etmiştir. Zâriyât'ta (Razzâķ, Zû'l-uvveti'l-Metîn), Tûr'da (Berr), İkterebet(Kamer

)de (Muktedir) vardır. Ca'fer bunlara (Melîk)i ilâve etmiştir. Rahmân'da (Žû'l-Celâli ve'l-ikrâm)

vardır. Ca'fer (Rabbu'l-meşrikany ve Rabbu'l-mağribeyn, Bâķî, Mu'in) isimlerini de ilâve etmiştir.

Hadîd'de (Evvel, Âîr, Žâhir, Bâtın), Haşr'de: (uddûs, Selâm, Mû'min, Mûheymin, 'Azîz,

Cebbâr, Mûtekebbir, âliķ, Bâri', Mu'avvir) isimleri vardır. Ca'fer (Melik) ismini de eklemiştir.

Burûc'da (Mubdi', Mu'id), Fecr'de yalnız Ca'fer'e göre (Vetr) vardır. İhlâs'ta (Eḥad, amed)

vardır.

(devamı yarın..)